

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ
(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри організації
медичного забезпечення збройних сил
доктор медичних наук, професор

Михайло БАДЮК

« 30 » _____ 2020 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРГАНІЗАЦІЯ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬК
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

вид дисципліни _____ професійно-орієнтована, гуманітарна та військово
професійна підготовка (обов'язкова)
(загальна підготовка (обов'язкова/вибіркова) / професійна підготовка (обов'язкова/вибіркова))

форма навчання _____ денна
(денна/заочна)

Київ – 2020/2021 навчальний рік

1. Опис курсу та Веб-сайт його розміщення;

Предметом вивчення навчальної дисципліни “Організація медичного забезпечення військ” є специфічна галузь загальної медицини та охорони здоров’я, що спрямовані на зміцнення здоров’я особового складу збройних сил в особливих умовах проходження військової служби, попередження та лікування захворювань і травм в цих умовах, а на період війни (бойових дій, збройних конфліктів) і бойових уражень, з метою збереження боєздатності військовослужбовців.

Навчальна дисципліна “Організація медичного забезпечення військ” належить до циклу обов’язкових дисциплін, викладається у другому півріччі 1-ого року навчання за рівнем вищої освіти: другий (магістерський); ступенем вищої освіти: магістр медицини; спеціальністю: 222 «Медицина» 221 «Стоматологія», 226 «Фармація»; спеціалізацію: “Загальна практика – сімейна медицина”, “Хірургія”, “Терапія”, “Анестезіологія”, “Неврологія”, “Інфекційні хвороби”, “Гігієна загальна”, “Епідеміологія”, “Стоматологія”, “Провізори загального профілю”.

Дисципліна поглиблює знання щодо вимог документів, що регламентують діяльність медичної служби у воєнний час; впливу сучасних видів зброї на величину і структуру санітарних втрат; сучасної системи лікувально-евакуаційного забезпечення військ; організації управління медичною службою військових частин та з’єднань Сухопутних військ в бойових умовах; завдань, організаційно-штатної структури, організації роботи та використання в різних умовах бойової обстановки медичних підрозділів, частин і закладів військової ланки та оперативного підпорядкування; особливостей медичного забезпечення військ під час виконання завдань за призначенням; організації військово-медичного обліку та звітності у воєнний час.

Основними організаційними формами навчання є лекційні, семінарські заняття, практичні заняття та групові вправи. Лекції покликані підвищити інтерес слухачів до глибшого самостійного вивчення питань навчальної дисципліни. Практичні заняття закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання та формують у слухачів навички, а семінарські заняття поглиблюють знання з цієї дисципліни.

Режим доступу до курсу на Навчальному порталі Української військово-медичної академії УВМА:

<https://mcdl.mil.gov.ua/course/index.php?categoryid=77>

2. Мета викладання дисципліни

Головною метою викладання навчальної дисципліни “Організація медичного забезпечення військ” є: удосконалення рівня теоретичних знань та практичних навичок, що необхідні офіцерам медичної служби для успішного виконання посадових обов’язків воєнного часу.

3. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями навчальної дисципліни є:

- удосконалення слухачами теоретичних і практичних знань з питань організації медичного забезпечення військ на сучасному рівні, в тому числі в умовах локального військового конфлікту та надзвичайних ситуацій (в умовах проведення антитерористичної операції та операції об'єднаних сил (АТО/ООС));
- удосконалення знань вимог керівних документів МО України щодо організації медичного забезпечення військ ЗС України;
- удосконалення слухачами теоретичних і практичних знань з питань виконання завдань, які поставлені перед медичною службою командиром або старшим медичним начальником;
- відпрацювання питань з ведення та заповнювання документів військово-медичного обліку та звітності у воєнний час;
- удосконалення слухачами теоретичних і практичних знань щодо розгортання та організації роботи медичної роти механізованої (танкової) бригади в різних умовах бойової обстановки.

4. Очікувані результати (компетентності)

4.1. У процесі вивчення дисципліни слухачі повинні знати:

- вимоги документів, що регламентують діяльність медичної служби у воєнний час;
- вплив сучасних видів зброї на величину і структуру санітарних втрат;
- сучасну систему лікувально-евакуаційного забезпечення військ та її альтернативні варіанти функціонування в умовах розбудови Збройних Сил України та їх медичної служби;
- організацію управління медичною службою військових частин та з'єднань Сухопутних військ в бойових умовах;
- завдання, організаційно-штатну структуру, організацію роботи та використання в різних умовах бойової обстановки медичних підрозділів, частин і закладів військової ланки та оперативного підпорядкування;
- особливості медичного забезпечення військ під час виконання завдань за призначенням;
- організацію військово-медичного обліку та звітності у воєнний час.

4.2. У процесі вивчення дисципліни слухачі повинні вміти:

- організовувати виконання завдань, які поставлені перед медичною службою командиром або старшим медичним начальником;
- організувати медичне забезпечення різних видів бойових дій ЗС України;
- вести та заповнювати документи військово-медичного обліку та звітності у воєнний час;
- здійснювати збір, обробку, аналіз інформації, приймати рішення та організовувати медичне забезпечення в різних умовах бойової обстановки;
- розгортати та організовувати роботу медичної роти механізованої (танкової) бригади в різних умовах бойової обстановки.

4.3.1 Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-1 Здатність здійснювати захист держави, її суверенітету, територіальну цілісність та недоторканність, бути вірним Військовій присязі, віддано служити народу України, сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок, непорушно дотримуватись Конституції України та законів України, наказів Міністра оборони України, інших нормативно-правових актів, норм міжнародного гуманітарного права, брати активну участь у суспільному житті, цікавитися суспільними проблемами

ЗК-2 Здатність застосовувати знання та лідерські якості при виконанні службових обов'язків під час організації медичного забезпечення бойових дій військ (сил), формувати сприятливий морально-психологічний клімат при здійсненні спільної діяльності у військовому колективі, підтримувати позитивний морально-психологічний клімат під час виконання завдань за призначенням, формувати високий рівень патріотичних і моральних якостей у підпорядкованого особового складу

4.3.2. Військово-спеціальні компетентності за спеціалізацією (СКв)

СКв-1 Здатність до організації планування заходів медичної служби та здійснення обліку і звітності у військово-медичних підрозділах у мирний та воєнний час

СКв-2 Здатність планувати і здійснювати санітарні, гігієнічні та протиепідемічні заходи в межах військової частини та у польових умовах у мирний та воєнний час

СКв-3 Здатність організувати і здійснювати лікувально-діагностичний процес, лікувально-профілактичні заходи та заходи з військово-лікарської експертизи та донорства серед особового складу військової частини у мирний та воєнний час

СКв-5 Здатність організувати і здійснювати надання невідкладної та екстреної медичної допомоги військовослужбовцям військової частини у мирний час (матеріально-технічне забезпечення)

СКв-6 Здатність організовувати планування медичного забезпечення військової частини, здійснювати переміщення і розгортання медичного підрозділу та організувати роботу з прийому, медичного сортування, надання медичної допомоги, лікування і підготовки до евакуації поранених і хворих у бойових умовах

4.4. Запланований результат навчання:

4.4.1. Загальна підготовка

РНз-2 Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

РНз-8 Здатність організовувати тилове та медичне забезпечення військ (сил) в операціях (бойових діях)

4.4.2. Спеціальна підготовка зі спеціалізацією

РНс-1 Вміти ефективно організувати роботу в закладі первинної медичної допомоги, з урахуванням нормативної бази та правових аспектів

діяльності лікаря загальної практики-сімейного лікаря, роботу в команді, дбати про безперервний професійний розвиток.

4.4.2. Військово-спеціальна підготовка за спеціалізацією

РНв-1 Організовувати планування заходів медичної служби та здійснення обліку і звітності у військово-медичних підрозділах у мирний та воєнний час

РНв-2 Планувати і здійснювати санітарні, гігієнічні та протиепідемічні заходи в межах військової частини та у польових умовах у мирний та воєнний час

РНв-4 Володіти основами організації і здійснення індивідуальної підготовки особового складу військової частини з тактичної медицини, спеціальної підготовки особового складу медичної служби, підтримання бойової та мобілізаційної готовності медичної служби військової частини

РНв-6 Вміти планувати медичне забезпечення військової частини, здійснювати переміщення і розгортання медичного підрозділу та організувати роботу з прийому, медичного сортування, надання медичної допомоги, лікування і підготовки до евакуації поранених і хворих у бойових умовах

Зазначені практичні навички формуються на кожному навчальному занятті під керівництвом викладача.

5. Пререквізити

“Організація медичного забезпечення військ” як навчальна дисципліна ґрунтується на вивченні слухачами УВМА загальновійськової підготовки, загальної тактики та управління повсякденною діяльністю військ й інтегрується з цими дисциплінами.

6. Тривалість курсу

Обсяг дисципліни: 2,5 кредити ECTS, 75 годин.

Лекції: 8 годин

Практичні заняття: 16

Семінарські: 20

Групові вправи: 4

Форми контролю: проведення попереднього тестування для визначення базового рівня знань слухачів, поточний контроль, диференційований залік.

Теми, що розглядаються:

Тема 1. Актуальні питання організації медичного забезпечення військ.

Тема 2. Сучасні види зброї та їх вплив на величину і структуру санітарних втрат.

Тема 3. Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ.

Тема 4. Військово-медичний облік і звітність.

Тема 5. Медична служба механізованої (танкової) бригади.

Тема 6. Військовий мобільний госпіталь, завдання, організаційно-штатна структура, організація роботи.

Тема 7. Управління медичною службою.

Тема 8. Організація медичного забезпечення механізованої (танкової) бригади в обороні.

Тема 9. Організація медичного забезпечення механізованої (танкової) бригади в наступі.

Тема 10. Організація медичного забезпечення маршу, зустрічного бою та перевезення військ.

7. Інформація про викладача

Викладач	Середа Ірина Костянтинівна
Вчений ступінь	кандидат медичних наук
Посада	доцент кафедри
Наукові інтереси	Організація медичного забезпечення військ (сил)
Контактний телефон викладача	067-936-26-07
E-mail викладача	mymilitarynato@gmail.com
Викладач	Бадюк Михайло Іванович
Вчений ступінь	доктор медичних наук
Посада	начальник кафедри
Наукові інтереси	Організація медичного забезпечення військ (сил)
Контактний телефон викладача	067-294-60-43
E-mail викладача	badiuk@ukr.net
Викладач	Козачок Володимир Юліанович
Вчений ступінь	кандидат медичних наук
Посада	заступник начальника кафедри
Наукові інтереси	Організація медичного забезпечення військ (сил)
Контактний телефон викладача	097-742-32-70
E-mail викладача	1964kviu@ukr.net
Викладач	Бібік Тарас Антонович
Вчений ступінь	доктор медичних наук
Посада	професор кафедри
Наукові інтереси	Організація медичного забезпечення військ (сил)
Контактний телефон викладача	067-956-13-11
E-mail викладача	polkovnikkad@ukr.net

8. Методи викладання

Денна форма навчання;

– фронтальна форма навчання, коли усі слухачі під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно;

– індивідуальна форма навчання, коли слухачі виконують завдання послідовно, один за одним.

При цьому, залежно від необхідності досягнення рівнів знання чи вміння викладач повинен використовувати наступні методи.

За джерелами знань використовують методи навчання:

словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, робота з літературою;

наочні – демонстрація, ілюстрація, спостереження;

практичні – практична робота, вирішення задачі, самостійна робота.

Інтерактивні методи – дискусія, робота в малих групах, мозковий штурм, ділова гра, кейс-метод.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи:

пояснювальний – викладач доводить готову інформацію різними засобами, а слухачі її сприймають, усвідомлюють та фіксують у пам'яті. Цей метод є одним із найбільш економічних способів передачі знань, передбачає використання таких засобів інформації, як слово (усне і друковане), різні;

наочні посібники, плакати, комп'ютерний ілюстраційний матеріал і т. ін. Знання, які отримані в результаті реалізації цього методу не формують вміння, цей метод використовується для досягнення рівня «Знати»;

репродуктивний головною ознакою якого є доведення і повторення способу діяльності, згідно завдання викладача;

проблемного викладу (використовується викладачем при постановці проблеми перед тими, хто навчається і подальшого її вирішення, але при цьому викладач показує шляхи рішення, розкриває хід своєї думки. Цей метод повинен застосовуватись викладачем під час проведення практичних занять. Безпосереднім результатом проблемного викладання повинно бути засвоєння слухачами способу і логіки вирішення конкретної проблеми, але ще без вміння застосовувати їх самостійно. Цей метод навчає слухачів способу отримання знань);

частково-пошуковий (евристичний) (для досягнення мети поступового наближення слухачів до самостійного вирішення проблем шляхом попереднього навчання виконання окремих елементів рішення. Використовується при виконанні практичних завдань, коли спосіб пошуку оптимального рішення визначає викладач, але рішення знаходить сам слухач;

дослідницький. є необхідним для повноцінного засвоєння досвіду організації медичного забезпечення. Викладач використовує його для забезпечення творчого застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування риси творчої діяльності є умовою формування зацікавленості, потребу в такій формі діяльності. Формами застосування цього методу є: завдання на самопідготовку.

За системним підходом: стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль.

За основними етапами процесу: формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірка.

9. Політика курсу

Слухач повинен:

- вчасно приходити на заняття.
- у випадку пропуску лекційних / практичних занять без поважної причини, слухач може бути не допущений до підсумкового контролю (заліку), або його підсумкова оцінка буде знижена;
- добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю;
- брати активну участь у практичних заняттях;
- бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими слухачами, зокрема під час обговорення питань на лекційних, практичних та семінарських заняттях;
- на свій вибір має підготувати один реферат / одну презентацію з матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення;
- слухач може перескласти підсумкову контрольну роботу у випадку отримання оцінки «незадовільно»;
- у випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, слухач отримає «0» балів.
- неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес в УВМА.

Якщо слухач має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, слухач має право звернутися до начальника кафедри чи керівництва факультету.

10. Види контролю знань та методи їх проведення

Складовою частиною процесу навчання є система контролю та звітності слухачів за якістю засвоєння навчального матеріалу. Головна мета контролю полягає у забезпеченні наукового рівня придбаних слухачами знань, міцності сформованих у них вмінь та навичок.

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

- ✓ проведення попереднього тестування для визначення базового рівня знань слухачів;
- ✓ оцінювання слухача під час семінарських та практичних занять;
- ✓ проведення модульного контролю за кожним модулем (складання диференційованого заліку).

Оцінка успішності слухача з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння дисципліни і має визначення за системою ECTS та шкалою, прийнятою в Україні.

Для тих слухачів, які не склали підсумковий модульний контроль (диференційований залік), по завершенню вивчення дисципліни передбачається термін для перескладання.

Методи поточного контролю: усне опитування, письмовий експрес контроль, виступи при обговоренні питань на практичних заняттях;

Методи самоконтролю: питання самоконтролю;

Методи підсумкового контролю: диференційований залік.

Кількість контрольних заходів, форми їх проведення, періодичність доводяться до слухачів на початку вивчення дисципліни.

Поточний контроль – оцінювання теоретичних знань і практичних навичок слухачів з конкретного змістового модуля (логічно завершеної частини навчальної дисципліни). Проводиться на всіх видах навчальних занять.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються кафедрою. Основні форми поточного контролю: усне опитування, письмовий контроль, тестування, ситуаційні задачі, практичні завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Основна мета поточного контролю – постійне отримання викладачем інформації про якість засвоєння слухачами матеріалу навчальної дисципліни, перевірка готовності слухачів до виконання наступних навчальних завдань, а також управління їх навчальною мотивацією. Результати поточного контролю використовуються для коригування методів і засобів навчання та враховуються на заліку. Кількість балів для визначення результатів поточного контролю залежить від рівня знань слухача, вміння використовувати їх при виконанні практичних завдань, навичок пошуку науково доведеної інформації в мережі Інтернет. Результати поточного контролю фіксуються в журналі обліку навчальних занять.

Самоконтроль призначений для самооцінки слухачами якості засвоєння навчального матеріалу з конкретної теми навчальної дисципліни. З цією метою у завданнях на самостійну підготовку передбачаються питання для самоконтролю.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді диференційованого заліку в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни.

Слухач не може бути звільнений від здачі підсумкового контролю і отримати оцінку з навчальної дисципліни «Організація медичного забезпечення військ» автоматично.

По закінченню вивчення навчальної дисципліни за умов здачі усіх передбачених програмою контрольних заходів слухач складає диференційований залік.

Форма проведення контролю (усна, письмова, комбінована), зміст і структура контрольних завдань, білетів та критерії оцінювання обговорюються на засіданні кафедри і затверджуються начальником кафедри не пізніше ніж за

місяць до початку складання контрольного заходу. Названі матеріали дійсні протягом навчального року, вони є складовою навчально-методичної документації з дисципліни і зберігаються на кафедрі. Можливе поєднання різних форм контролю.

11. Шкала оцінок

Максимальна кількість балів, яку слухач може набрати під час всіх передбачених практичних, семінарських занять та групової вправи, дорівнює 100 балів. За диференційований залік слухач може набрати максимально 67 балів.

Рейтингова оцінка слухача з дисципліни "Організація медичного забезпечення військ" складається з балів, що він отримує **під час вивчення дисципліни:**

- відповіді на 10 семінарських заняттях;
- виконання 8 практичних завдань;
- виконання 2 групових занять;
- проведення заліку з оцінкою.

Бали, які слухач отримав під час всіх передбачених семінарських та практичних занять складають 60% від рейтингової оцінки, за диференційний залік – 40% відповідно.

Система оцінювання за дисципліну

Робота на практичних, самостійних та семінарських заняттях з дисципліни «Організація медичного забезпечення військ».

Оцінка за одну відповідь дорівнює:

- повне та самостійне виконання практичного завдання
або повна та обґрунтована відповідь на запитання 5;
- неповне, але самостійне виконання практичного завдання
або повна відповідь на запитання 4;
- виконання практичного завдання за допомогою викладача
або неповна відповідь на запитання 3;
- слухачі не здатний виконати практичне завдання навіть
за допомогою викладача або відсутня відповідь на
запитання 2.

Максимальна кількість балів на всіх практичних та семінарських заняттях дорівнює:

$$20 \times 5 = 100$$

Мінімальна кількість балів, яку слухач може набрати під час всіх передбачених практичних та семінарських занять з дисципліни, дорівнює:

$$20 \times 3 = 60$$

Індивідуальне завдання

Вага індивідуального завдання не повинна перевищувати коефіцієнт 0,1 від загальної кількості балів. За відпрацьоване індивідуальне завдання ад'юнкт отримує від 6 до 10 балів.

**Критерії оцінювання занять
з дисципліни "Організація медичного забезпечення військ"**

Тема	Максимальний бал	Мінімальний бал
Тема 1	-	-
Тема 2	15	9
Тема 3	10	6
Тема 4	5	3
Тема 5	5	3
Тема 6	10	6
Тема 7	20	12
Тема 8	15	9
Тема 9	15	9
Тема 10	5	3
Всього	100	60
Індивідуальне завдання	10	6
Диференційований залік	67	40
Разом сума балів	177	106

Умови допуску до диференційованого заліку

Залік з оцінкою складається після завершення вивчення всіх тем дисципліни на останньому контрольному занятті.

Слухач допускається до диференційованого заліку з оцінкою, якщо він до його початку ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені робочим навчальним планом (робочою програмою навчальної дисципліни) та при вивченні дисципліни набрав кількість балів, не меншу за мінімальну (66 балів).

Критерії оцінювання диференційованого заліку з оцінкою

Максимальна кількість балів, що може отримати слухач при складанні диференційованого заліку з оцінкою 67, а мінімальна – 40.

Критерії	Бали
повна відповідь на питання білету	67
не повна відповідь на питання білету	53
часткова відповідь на питання білету	40
відповідь на питання білету містить грубі помилки	0
відсутність відповіді на теоретичне питання білету	0

Порядок застосування рейтингової системи оцінювання

Рейтингова система оцінювання успішності з навчальної дисципліни доводиться слухачам на першому занятті.

Рейтингова оцінка (сума балів), яку слухач набрав з навчальної дисципліни за результатом всіх видів навчальних занять, доводиться до слухача на останньому занятті.

Рейтингова оцінка (в балах) навчальної дисципліни визначається як сума рейтингового балу, що слухач набрав протягом навчальних занять та рейтингового балу за результатами відповідей на диференційованому заліку з оцінкою.

Для визначення оцінки за шкалою ЄКТС та національною шкалою рейтингова оцінка (в балах) навчальної дисципліни переводиться згідно з таблицею.

Рейтингова оцінка	Відсоткове співвідношення	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
159-177	90-100	A	відмінно
145-158	82-89	B	добре
133-144	75-81	C	
119-132	67-74	D	задовільно
106-118	60-66	E	
62-105	35-59	FX	незадовільно
1-60	1-34	F	

Навчальна дисципліна зараховується слухачу, якщо він набрав не менше 106 балів (60 за поточну діяльність, 6 за індивідуальне завдання та 40 за диференційований залік).

Отримані результати вносять до відомості обліку успішності.

12. Структура та розподіл навчального часу з тем і видів навчальних занять з навчальної дисципліни «Організація медичного забезпечення військ»

№ з/п	Види навчальних занять, індивідуальні завдання та їх номери, контрольні заходи	Кількість годин	Із них		Номери семестрів, назва змістового модуля, тем і занять, навчальні питання	Матеріально-технічне забезпечення	Інформаційно-методичне забезпечення
			Навчальні заняття	Самостійна робота			
1	2	3	4	5	6	7	8
Тема 1. Актуальні питання організації медичного забезпечення військ							
1	Лекція	2	2	-	1. Організація медичного забезпечення військ як наукова дисципліна, її предмет, зміст та методи дослідження на сучасному етапі розвитку. 2. Основні завдання медичної служби ЗС України в особливий період, їх зміст і значення. 3. Умови діяльності медичної служби за ситуаціями застосування ЗС України, їх вплив на організацію медичного забезпечення. 4. Організаційна структура медичної служби ЗС України. Категорії особового. Сили та засоби медичної служби.	1. Текст лекції. 2. Набір схем, таблиць. 3. Слайди.	1. ст. 46-75. 2. ст. 46-60. 9. ст. 5-12. 10. ст. 5-9. 11. ст. 34-43. 12. ст. 34-38. 15. ст. 24-17.

2	Самостійна робота	1	-	1	1. Організаційна структура медичної служби ЗС України. Категорії особового складу. 2. Сили та засоби медичної служби. 3. Частини і заклади безпосереднього підпорядкування. 4. Взаємодія медичної служби ЗС України з цивільною охороною здоров'я та медичною службою інших Міністерств і відомств на особливий період.	1. Методична розробка на самостійну роботу. 2. Набір схем, таблиць.	1.1.ст.46-75. 2.2.ст.46-60. 4.10.ст.5-9. 5.11.ст.34-43. 6.12.ст.34-38. 7.15.ст.24-17.
Тема 2. Сучасні види зброї та їх вплив на величину і структуру санітарних втрат							
3	Семінарське заняття	2	2	-	1. Загальні, безповоротні та санітарні втрати військ. 2. Величина і структура санітарних втрат та фактори, що на них впливають. 3. Сучасні види зброї та засоби її використання. 4. Вплив величини і структури санітарних втрат на організацію медичного забезпечення військ. 5. Методи розрахунків санітарних втрат від різних видів зброї для частини і з'єднання.	1. План семінар-ського заняття. 2. Набір схем, таблиць.	1.1.ст.76-111. 2.2.ст.61-97. 3.14.ст.5-11.
4	Практичне заняття	4	4	-	1. Характеристика загальних та санітарних втрат. 2. Класифікація санітарних втрат. 3. Розрахунок можливих санітарних втрат механізованої бригади при веденні бойових дій (згідно із завданням).	1. Методична розробка на практичне заняття. 2. Набір схем, таблиць.	1.1.ст.76-111. 2.2.ст.61-97. 3.14.ст.5-11.
5	Самостійна робота	2	-	2	1. Поняття про загальні втрати особового складу військ. 2. Визначення і класифікація санітарних втрат, їх характеристика. 3. Величина санітарних втрат, фактори, які впливають на її розміри. 4. Сучасна структура санітарних втрат, її залежність від зброї, що використовує противник. 5. Вплив величини і структури санітарних втрат на організацію медичного забезпечення військ.	1. Методична розробка на самостійну роботу. 2. Набір схем, таблиць.	1.1.ст.76-111. 2.2.ст.61-97. 3.14.ст.5-11.
Тема 3. Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ та напрямки її подальшого розвитку							
6	Лекція	2	2	-	1. Зміст лікувально-евакуаційних заходів. 2. Основні етапи розвитку системи ЛЕЗ. 3. Сучасна система ЛЕЗ військ, принципи, основні положення та вимоги до неї. 4. Вид і обсяг медичної допомоги, їх зміст, порядок надання та маневр ними в бою (операціях).	1. Текст лекції. 2. Набір схем, таблиць. 3. Набір слайдів.	1.1.ст.112-148. 2.2.ст.98-140. 3.13.ст.45-56.

11	Лекція	2	2	-	1. Завдання та організація медичної служби механізованої (танкової) бригади. 2. Обов'язки та оснащення стрільця-санітара взводу та санітарного інструктора роти. 3. Медичний пункт механізованого (танкового) батальйону (МПБ), завдання, особовий склад, оснащення та обладнання. Заходи долікарської (фельдшерської) допомоги на МПБ. 4. Медична рота механізованої (танкової) бригади (медр), завдання, організаційна структура і оснащення. Види та обсяг медичної допомоги, що надаються медичною ротою. 5. Організація розгортання медр.	1. Текст лекції. 2. Набір схем. 3. Набір слайдів.	1.1.ст.262-299. 2.2.ст.141-227. 3.3.ст.3-107.
12	Семінарське заняття	4	4	-	Семінарське заняття №1. 1.Завдання та організація медичної служби механізованої (танкової) бригади. 2.Медичний пункт механізованого (танкового) батальйону (МПБ), завдання, особовий склад, оснащення та обладнання. 3.Заходи долікарської (фельдшерської) допомоги на МПБ. 4.Організація роботи МПБ в наступальному та оборонному бою. Семінарське заняття №2. 1.Медична рота механізованої (танкової) бригади (медр), завдання, організаційно-штатна структура і оснащення. 2.Організація розгортання медр, призначення, особовий склад, оснащення та обладнання функціональних підрозділів медр, організація їх роботи. 3.Заходи першої лікарської допомоги. 4.Особливості роботи медр при масовому надходженні уражених радіоактивними, отруйними та бактеріологічними засобами. 5.Облікові та звітні документи медр порядок їх ведення.	1. План семінарського заняття. 2. Набір схем.	1.1.ст.262-299. 2.2.ст.141-227. 3.3.ст.3-107.
14	Самостійна робота	4	-	4	1. Завдання та організація медичної служби механізованої (танкової) бригади. 2. Обов'язки та оснащення стрільця-санітара взводу та санітарного інструктора роти. 3. Заходи першої медичної допомоги. 4. Завдання, особовий склад, оснащення МПБ. 5. Заходи долікарської (фельдшерської) допомоги. 6. Завдання медичної роти бригади (медр). 7. Організаційно-штатна структура та оснащення медр. 8. Заходи першої лікарської допомоги. 9. Невідкладні заходи кваліфікованої медичної допомоги. 10. Особливості організації і проведення лікувально-евакуаційного забезпечення при ліквідації наслідків застосування противником засобів масового ураження. 11. Характеристика сил та засобів медичної служби для проведення лікувально-евакуаційного забезпечення у військах.	1. Методична розробка на самостійну роботу.	1.1.ст.262-299. 2.2.ст.141-227. 3.3.ст.3-107.

Тема 6. Військовий мобільний госпіталь, завдання, організаційно-штатна структура, організація роботи.

15	Семінарське заняття	4	4	-	Семінарське заняття №1. 1. Завдання, організаційна структура військового мобільного госпіталю. 2. Принципова схема розгортання військового мобільного госпіталю. 3. Оснащення військового мобільного госпіталю. Семінарське заняття №2. 1. Організація роботи підрозділів ВМГ в бойових умовах. 2. Заходи та обсяг кваліфікованої медичної допомоги. 3. Особливості роботи військового мобільного госпіталю при масовому надходженні поранених і хворих.	1. План семінарського заняття. 2. Набір схем.	1.1.ст.343-373. 2.8.ст.3-96.
17	Самостійна робота	2	-	2	1. Завдання, організаційна структура, принципова схема розгортання військового мобільного госпіталю. 2. Оснащення та організація роботи військового мобільного госпіталю в бойових умовах. 3. Порядок використання військового мобільного госпіталю в бою. 4. Організація роботи функціональних підрозділів військового мобільного госпіталю. 5. Особливості роботи військового мобільного госпіталю при масовому надходженні уражених отруйними речовинами та бактеріальними засобами.	1. Методична розробка на самостійну роботу.	1.1.ст.343-373. 2.8.ст.3-96.
Тема 7. Основи управління медичною службою.							
18	Лекція	2	2	-	1. Визначення поняття та основні принципи управління медичною службою, його зміст. 2. Вимоги які пред'являються до управління медичною службою. Підпорядкованість начальників медичної служби. 3. Методи та послідовність роботи начальника медичної служби бригади з прийняття рішення на організацію медичного забезпечення частини в бою, порядок його оформлення.	1. Текст лекції. 2. Набір схем, таблиць. 3. Набір слайдів.	1.1.ст.226-265. 2.5.ст.3-117.
19	Семінарське заняття	2	2	-	Семінарське заняття №1. 1. Основні принципи управління, його зміст та вимоги до нього. 2. Методи та послідовність роботи начальника медичної служби з прийняття рішення на організацію медичного забезпечення частини (з'єднання). 3. Зміст рішення начальника медичної служби на організацію медичного забезпечення частини (з'єднання), порядок його оформлення. Семінарське заняття №2. 1. План медичного забезпечення частини в бою, порядок його оформлення. 2. Матеріали медичної служби частини в наказ по тилу. 3. Управління медичними підрозділами та частинами в ході бойових дій.	1. План семінарського заняття. 2. Набір схем.	1.1.ст.226-265. 2.5.ст.3-117.

27	Семінарське заняття	2	2	-	1. Умови діяльності медичної служби на марші, в зустрічному бою та при перевезенні військ. 2. Медична розвідка маршрутів висування, районів привалів та відпочинку. 3. Організація та проведення санітарно-гігієнічних і протиепідемічних заходів на маршрутах висування, в районах привалів та відпочинку.	1. План семінарського заняття. 2. Набір схем.	1.1.ст.316-331.
28	Самостійна робота	2	-	2	1. Заходи, що включають в себе медичне забезпечення маршу. 2. Особливості здійснення маршу в холодний і жаркий період року. 3. Місце медичних підрозділів в похідному порядку бригади на марші. 4. Особливості організації медичного забезпечення бригади в зустрічному бою.	1. Методична розробка на самостійну роботу.	1.1.ст.316-331.

13. Завдання для самостійної роботи

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено такі індивідуальні завдання:

1. Актуальні питання удосконалення медичного забезпечення ЗС України на воєнний час.
2. Види та обсяг медичної допомоги, їх зміст, порядок надання та маневр ними.
3. Визначення поняття та основні принципи управління медичною службою, його зміст. Вимоги, які пред'являються до управління медичною службою.
4. Воєнна доктрина України.
5. Вплив величини і структури санітарних втрат на організацію медичного забезпечення військ.
6. Завдання та організація медичної служби механізованої (танкової) бригади.
7. Заходи медичної служби бригади в період підготовки до оборони та при її веденні.
8. Зміст лікувально-евакуаційних заходів. Основні етапи розвитку системи лікувально-евакуаційного забезпечення. Сутність сучасної системи ЛЕЗ.
9. Медична звітність на воєнний час.
10. Медичний пункт (медична рота) військової частини (бригади), завдання, обладнання, оснащення функціональних підрозділів, організація їх роботи.
11. Методи і послідовність роботи начальника медичної служби частини в прийнятті рішення, порядок його оформлення. Матеріали з медичної служби в наказ командира частини.
12. Можлива величина та структура санітарних втрат бригади в обороні.
13. Організаційна структура медичної служби ЗС України.
14. Організація лікувально-евакуаційних заходів бригади в обороні.
15. Організація медичного забезпечення військ залізницею.
16. Основні завдання медичної служби Збройних Сил (ЗС) України на воєнний час, їх зміст і значення.
17. Основні одиниці медико-статистичного обліку.
18. Особливості організації медичного забезпечення бригади при загрозі її оточення.
19. Поняття про етап медичної евакуації. Порядок розгортання медичної роти. Принципова схема.
20. Роль і місце процесу планування в системі управління медичною службою.
21. Сучасна структура санітарних втрат, її залежність від зброї, яку використовує противник.
22. Сучасні види зброї, їх класифікація та бойова характеристика.

23. Умови діяльності медичної служби в ході бойових дій.
24. Управління медичною службою в ході бойових дій. Форми маневру силами та засобами медичної служби. Порядок підтримання зв'язку з підлеглими, штабом і старшим медичним начальником.
25. Організація та проведення санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів на маршрутах висування, в районах привалів та відпочинку.

14. Питання до заліку

1. Організація медичного забезпечення військ як наукова дисципліна, її предмет, зміст та методи дослідження на сучасному етапі розвитку.
2. Основні завдання медичної служби ЗС України в особливий період, їх зміст і значення.
3. Умови діяльності медичної служби за ситуаціями застосування ЗС України, їх вплив на організацію медичного забезпечення.
4. Організаційна структура медичної служби ЗС України. Категорії особового. Сили та засоби медичної служби.
5. Поняття про загальні, безповоротні та санітарні втрати військ.
6. Величина і структура санітарних втрат та фактори, що на них впливають.
7. Сучасні види зброї та засоби її використання.
8. Вплив величини і структури санітарних втрат на організацію медичного забезпечення військ.
9. Поняття і зміст лікувально-евакуаційного забезпечення військ.
10. Головні етапи розвитку системи лікувально-евакуаційного забезпечення.
11. Сутність сучасної системи лікувально-евакуаційного забезпечення, її принципи.
12. Поняття про етапи медичної евакуації, завдання, вимоги до їх розгортання. Принципова схема розгортання.
13. Медичне сортування, принципи, види, суть та призначення.
14. Організація медичної евакуації. Порядок медичної евакуації.
15. Характеристика санітарно-транспортних засобів, що використовуються для евакуації поранених і хворих.
16. Організація ЛЕЗ при ліквідації наслідків використання противником засобів масового ураження.
17. Порядок медичного обліку поранених і хворих. Завдання та вимоги, щодо медичного обліку та звітності.
18. Одиниці медико-статистичного обліку.
19. Документи медичного обліку та звітності, що ведуться в медичній роті механізованої (танкової) бригади у воєнний час.
20. Документи медичного обліку та звітності, що ведуться у військовому мобільному госпіталі.
21. Завдання та організація медичної служби механізованої (танкової)

бригади.

22. Медичний пункт механізованого (танкового) батальйону (МПБ), завдання, особовий склад, оснащення та обладнання.

23. Заходи долікарської (фельдшерської) допомоги на МПБ.

24. Організація роботи МПБ в наступальному та оборонному бою.

25. Медична рота механізованої (танкової) бригади (медр), завдання, організаційно-штатна структура і оснащення. Принципова схема розгортання.

26. Організація розгортання медр, призначення, особовий склад, оснащення та обладнання функціональних підрозділів медр, організація їх роботи.

27. Заходи першої лікарської допомоги.

28. Особливості роботи медр при масовому надходженні уражених радіоактивними, отруйними та бактеріологічними засобами.

29. Завдання, організаційна структура військового мобільного госпіталю. Принципова схема розгортання.

30. Оснащення військового мобільного госпіталю.

31. Організація роботи підрозділів військового мобільного госпіталю в бойових умовах.

32. Заходи та обсяг кваліфікованої медичної допомоги.

33. Особливості роботи військового мобільного госпіталю при масовому надходженні поранених і хворих.

34. Основні принципи управління, його зміст та вимоги до нього.

35. Методи та послідовність роботи начальника медичної служби з прийняття рішення на організацію медичного забезпечення частини (з'єднання).

36. Зміст рішення начальника медичної служби на організацію медичного забезпечення частини (з'єднання), порядок його оформлення.

37. План медичного забезпечення частини в бою, порядок його оформлення.

38. Управління медичними підрозділами та частинами в ході бойових дій.

39. Умови діяльності медичної служби бригади в обороні.

40. Можлива величина та структура санітарних втрат особового складу бригади в обороні.

41. Заходи медичної служби бригади в період підготовки до оборони.

42. Заходи медичної служби бригади при веденні оборони та при відході.

43. Заходи медичної служби бригади при веденні бою в оточенні, виході з оточення та при веденні контратаки.

44. Умови діяльності медичної служби бригади в наступі.

45. Можлива величина та структура санітарних втрат особового складу бригади в наступі.

46. Заходи медичної служби бригади в період підготовки до наступу.

47. Організація медичного забезпечення бригади в наступі при висуванні із глибини.

48. Особливості організації медичного забезпечення бригади в наступі з положення безпосереднього зіткнення з противником.

49. Організація медичного забезпечення бригади в ході наступу, при переслідуванні противника.

50. Умови діяльності медичної служби на марші, в зустрічному бою та при перевезенні військ.

51. Медична розвідка маршрутів висування, районів привалів та відпочинку.

52. Організація та проведення санітарно-гігієнічних і протиепідемічних заходів на маршрутах висування, в районах привалів та відпочинку.

53. Організація лікувально-евакуаційного забезпечення при підготовці до маршу та на марші.

54. Організація медичного забезпечення бригади в зустрічному бою.

55. Організація медичного забезпечення при перевезеннях військ залізницею.

15. Рекомендована література

15.1. Основна (базова) література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2018 р. № 910 «Про затвердження Воєнно-медичної доктрини України».

2. Наказ Генерального штабу ЗСУ від 11.02.2019 року № 60 «Про затвердження Настанови з медичного забезпечення Збройних сил України на особливий період».

3. Наказ Генерального штабу ЗСУ від 09.07.2018 року № 258 «Про затвердження Керівництва з медичної евакуації у Збройних силах України».

4. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 30.06.2015 р № *2 «Перелік медичного майна та техніки, які постачаються Збройним Силам України на особливий період».

5. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 30.06.2015 р № *3 «Збірник описів комплектів медичного майна для військових частин та закладів Збройних Сил України і Порядку переформування комплектів медичного майна».

6. Наказ Міністерства оборони України від 11.05.2017 року № 261 «Про затвердження Порядку постачання медичного майна Збройним Силам України в мирний час».

7. Наказ Директора ВМД МО України від 12.12.2016 р № 36 Про затвердження Керівництва з організації постачання медичною технікою та майном Збройних сил України у мирний час.

8. Наказ директора Військово-медичного департаменту Міністерства оборони України від 03.11.2017 р. № 18 «Про затвердження норм постачання медичним майном військових мобільних госпіталів на особливий період».

9. Наказ Директора ВМД МО України від 07.08.2015 р № 56 Про затвердження Інструкції з організації обліку медичного майна в групі медичного постачання (пересувній).

10. Наказ Генерального штабу ЗСУ від 07.01.2017 року № 7 «Зміни до Збірника описів комплектів медичного майна для військових частин та закладів Збройних Сил України».

11. Організація медичного забезпечення військ: Підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти України III-IV рівнів акредитації / За редакцією професора Бадюка М.І. – К.: “МП Леся”, 2013. – 430 с.

12. Бадюк М.І., Токарчук В.П., Солярик В.В., Бадюк Л.М., Бут Т.М. Військово-медична підготовка // Підручник для студентів вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів України I-IV рівнів акредитації / Під загальною редакцією Бадюка М.І. – К.: “МП Леся”, 2007. – 488 с.

13. Організація медичного забезпечення збройних сил європейських держав: навч. посіб. з курсу інозем. мед. термінології / [М.І. Бадюк, О.В. Рудинський, В.В. Солярик та ін.]. – К.: МП Леся, 2014. – 69 с.

14. Особливості функціонування мобільного військового госпіталю за модульним принципом: метод. рекомендації / [І.К. Середа, М.І. Бадюк, Ф.М. Левченко та ін.] – К.: РВВ УВМА, 2009. – 34 с.

15. Планування медичного забезпечення механізованого батальйону в умовах ведення оборонного бою: Навчальний посібник / [М.І. Бадюк, В.В. Солярик, В.Ю. Козачок та ін.] – К.: «МП Леся», 2016. – 96 с.

16. Організація медичного забезпечення механізованої бригади в обороні: навчальний посібник / Бадюк М.І., Солярик В.В., Савицький В.Л. та ін. – К.: ”МП Леся”, 2018. – 108 с.

17. Планування медичного забезпечення військових частин тактичного рівня / Бадюк М.І., Солярик В.В., Шугалій Є.П. та ін. Київ: “Видавництво Людмила”, 2020. – 189 с.

18. Організація медичного забезпечення механізованої бригади в наступальному бою: Навчальний посібник / Бадюк М.І., Солярик В.В., Шугалій Є.П. та ін. – К.: “МП Леся”, 2019. – 144с.

19. Екстрена медична допомога військовослужбовцям на догоспітальному етапі в умовах збройних конфліктів: Навчальний посібник. / Бадюк М.І., Ковида Д.В., Микита О.О., Козачок В.Ю., Середа І.К., Швець А.В.; За редакцією професора Бадюка М.І. – К.: СПД. Чалчинська Н.В., 2018. – 204 с.

20. Медичне забезпечення антитерористичної операції: науково-організаційні та медико-соціальні аспекти : збірник наукових праць / за заг. ред. академіків НАН України Цимбалюка В. І. та Сердюка А. М. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. – 316 с.

21. ДГШ від 09.12.2015 Про затвердження та введення в дію Табеля термінових донесень Генерального штабу Збройних Сил України.

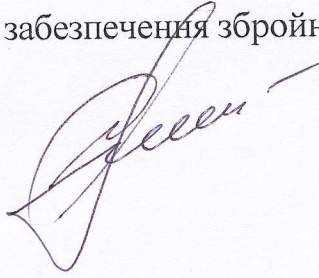
15.2. Сайти ресурсів інформаційно-телекомунікаційної мережі «Інтернет» для освоєння дисципліни:

1. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/a#Find> - законодавча база України;

2. <http://www.ligazakon.ua/ru/> - законодавча база України;
3. http://library.nlu.edu.ua/BIBLIOTEKA/INTERNET/R_4.htm - сайти наукових бібліотек України;
4. <http://www.nbuv.gov.ua/> - сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського;
5. <http://www.library.gov.ua/> - сайт Національної медичної бібліотеки України.

Провідний лектор:

Доцент кафедри організації медичного забезпечення збройних сил
кандидат медичних наук, доцент
підполковник медичної служби

Ірина СЕРЕДА